

Pakiet informacyjny dotyczący wskaźników referencyjnych

Informacje ogólne dotyczące Rozporządzenia BMR oraz wskaźników referencyjnych

Niniejszy dokument został sporządzony w związku z reformą wskaźników referencyjnych na mocy przepisów Rozporządzenia BMR¹. Rozporządzenie BMR stosuje się bezpośrednio w Polsce od dnia 1.01.2018 r.

Zastosowanie wskaźników referencyjnych

Kluczowe wskaźniki referencyjne stóp procentowych np. WIBOR stanowią istotny element międzynarodowych rynków finansowych. Wskaźniki te służą do pomiaru rzeczywistości rynkowej i gospodarczej, na podstawie której określa się wysokość zobowiązań finansowych stron umów opartych na zmiennej stopie procentowej. Dotyczy to transakcji finansowych takich jak np. kredyty, depozyty, instrumenty pochodne, obligacje i produkty strukturyzowane. W przypadku kredytów, naliczane odsetki, zależne są od wskaźników referencyjnych, stanowiących zmienny element umowy oraz od marży, stanowiącej najczęściej stały element umowy.

Wartości wskaźników referencyjnych wyznaczane są w sposób niezależny od *Banku Spółdzielczego Ziemi Łowickiej w Łowiczu* przez podmioty zwane administratorami danych stawek i według określonej przez nich metodologii pod nadzorem właściwego organu nadzoru. Dany wskaźnik referencyjny publikowany jest przez podmiot administratora, który uzyskał stosowne zezwolenie na pełnienie takiej funkcji przez organ nadzoru bądź korzysta z okresu przejściowego na dostosowanie swojej stawki referencyjnej do wymogów Rozporządzenia BMR.

Administratorzy i wymogi prawne

Administratorzy oraz podmioty przekazujące dane administratorom na potrzeby takiego opracowywania, muszą spełnić szereg wymogów przewidzianych w Rozporządzeniu BMR. Celem tych wymogów jest zapewnienie wysokiej wiarygodności wskaźników referencyjnych, oraz zapobieganie manipulacjom nimi.

Metodologia opracowywania wskaźników referencyjnych

Administratorzy opracowują wskaźniki opracowują metodologię, która ma służyć precyzyjnemu i adekwatnemu wyznaczaniu wartości wskaźnika referencyjnego. Wartość ta, jest odwzorowaniem pewnej rzeczywistości rynkowej i ekonomicznej, którą wskaźnik referencyjny ma mierzyć, a uzyskuje się ją dzięki pomiarowi rynku bazowego właściwego dla danego wskaźnika. Wartość uzyskana w ten sposób może być podatna na zmiany zachodzące w realiach rynkowych.

Administrator ma obowiązek tak dobierać metodologię opracowywania wskaźnika referencyjnego, aby była ona zgodna z przepisami prawa, w szczególności, aby pomiar rynku bazowego był jak najbardziej adekwatny, dokładny i zgodny z realiami, a informacje na podstawie których następuje wyliczenie, były sprawdzalne oraz rzetelnie przekazane.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 („Rozporządzenie BMR”).

Jednym z obowiązków administratora jest zapewnienie, aby metoda używana do jego wyznaczania była adekwatna do mierzenia danego rynku bazowego, zgodna z przepisami prawa, wymogami organów nadzoru oraz dostosowana do zmieniających się warunków rynkowych lub ekonomicznych. W tym celu dokonuje przeglądu przyjętej metody, podczas którego może określić zmiany metody mające potencjalny wpływ na zmianę wartości samego wskaźnika referencyjnego.

Każda zmiana metodologii musi być poprzedzona publicznymi komunikatami administratora oraz opublikowanym dokumentem konsultacyjnym, a cały proces jest objęty nadzorem właściwego organu nadzoru.

Obowiązki podmiotów stosujących wskaźniki referencyjne

Rozporządzenie BMR nakłada obowiązki także na podmioty stosujące wskaźniki referencyjne (takie jak Bank). Jednym z takich obowiązków jest stosowanie w umowach i instrumentach finansowych wskaźników opracowywanych przez administratorów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), co następuje po przeprowadzeniu odpowiedniego postępowania zatwierdzającego działalność danego administratora. Dzięki temu podmioty rynku finansowego stosują jedynie wiarygodne oraz zatwierdzone wskaźniki referencyjne.

Klienci *Banku Spółdzielczego Ziemi Łowickiej w Łowiczu* podpisujący umowę odnoszącą się do wskaźnika referencyjnego, akceptują ryzyko jego zmiany wynikającej z okoliczności rynkowych oraz ekonomicznych lub będących skutkiem zmiany metodologii, na podstawie której jest on opracowywany. Jednocześnie, Klienci akceptują fakt, iż zmiana wartości wskaźnika wynikająca ze zmiany metody jego opracowywania lub ze zmiany definicji, a także istotna zmiana wskaźnika ogłoszona przez jego administratora nie stanowią istotnej modyfikacji umowy lub instrumentu finansowego.

Informacje dotyczące zmiany sposobu oprocentowania

Płatność wynikająca z nabycia instrumentu finansowego lub wysokość oprocentowania wynikająca z umowy (np. umowy kredytu), podlegają przeglądowi i aktualizacji zgodnie z okresem obowiązywania stopy procentowej, który wynika z umowy (np. okres taki dla WIBOR 3M wynosi 3 miesiące). W dniu ustalenia oprocentowania, który wynika z umowy, Bank nalicza oprocentowanie w oparciu o aktualnie obowiązującą stawkę referencyjną, opublikowaną przez właściwego dla danej stawki referencyjnej administratora, zgodnie z Rozporządzeniem BMR.

Ryzyka ogólne dotyczące różnych wskaźników referencyjnych

Można zidentyfikować następujące ogólne ryzyka związane ze stosowaniem wskaźników referencyjnych:

- administrator danego wskaźnika referencyjnego może podjąć decyzję o zaprzestaniu jego opracowywania albo odpowiedni organ może cofnąć administratorowi zezwolenie na opracowywanie danego wskaźnika;
- niektóre wskaźniki referencyjne, w tym ich metodologia, mogą ulec zmianie przez administratora danego wskaźnika referencyjnego z przyczyn regulacyjnych lub biznesowych;
- wskaźniki referencyjne mogą przestać być publikowane lub opracowywane w całości lub w odniesieniu do konkretnego okresu odsetkowego lub konkretnej waluty (w przypadku LIBOR), a odpowiednie wskaźniki alternatywne mogą nie zostać wyznaczone;

- może istnieć uzasadniona potrzeba zmiany umów finansowych lub instrumentów finansowych poprzez odwołanie się do stóp wolnych od ryzyka (tzw. stóp RFR).
- wskaźniki referencyjne mogą przestać w sposób adekwatny odzwierciedlać rzeczywistość rynkową i ekonomiczną, ze względu na zaprzestanie przekazywania danych wejściowych przez podmioty przekazujące takie niezbędne do opracowywania dane lub wskaźnik referencyjny zostanie uznany przez właściwy organ nadzoru za niewiarygodny, przez co nie będzie kwalifikował się do pomiaru danego rynku bazowego;

Ryzyko zaprzestania przez administratora opracowywania wskaźnika referencyjnego w sposób trwały lub czasowy

Administrator jest uprawniony do zaprzestania w sposób trwały opracowywania wskaźnika referencyjnego. Następuje to w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego opublikowanej przez administratora na jego stronie internetowej. W przypadku zaistnienia takiej okoliczności określone uprawnienia posiadają organy nadzoru, co wynika z art. 21 oraz 23 Rozporządzenia BMR. Administrator może podjąć decyzję o zaprzestaniu opracowywania wskaźnika referencyjnego w szczególności z przyczyn biznesowych (czynnik pozaekonomiczny) lub z uwagi na uznanie przez administratora, że dane wykorzystywane do opracowywania wskaźnika referencyjnego nie są reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych. Zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego poprzedza proces konsultacji publicznych trwający zazwyczaj kilka miesięcy, w ramach których administrator określa datę, od której zamierza zaprzestać opracowywania wskaźnika referencyjnego.

Dodatkowo metoda opracowywania wskaźnika referencyjnego zwyczajowo wskazuje, że istnieją okoliczności, w których w danym dniu administrator może nie być w stanie wyznaczyć wartości wskaźnika referencyjnego. Przykładem w sytuacji nieotrzymania przez administratora w danym dniu wystarczającej ilości danych niezbędnych do wyznaczenia w danym dniu wartości wskaźnika referencyjnego.

Konsekwencją trwałego lub czasowego zaprzestania przez administratora opracowywania wskaźnika referencyjnego może być brak możliwości wykorzystania przez Bank wskaźnika referencyjnego do ustalenia wartości wzajemnych świadczeń wynikających z umowy zawartej pomiędzy bankiem a Klientem. W takiej sytuacji zastosowanie znajdują postanowienia umowy łączącej Klienta z Bankiem.

Ryzyko zmiany przez administratora metody opracowywania wskaźnika referencyjnego

Administrator na podstawie posiadanego zezwolenia jest uprawniony do wprowadzenia zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego. Następuje to w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego opublikowanej przez administratora na jego stronie internetowej. Zgodnie ze zwyczajowo opublikowaną przez administratora informacją ogólną w zakresie procesu zmiany metody opracowywania wskaźnika referencyjnego dokonanie takiej zmiany poprzedza proces konsultacji publicznych. W ramach tych konsultacji administrator określa zakres proponowanej zmiany oraz jej uzasadnienie. Przykładem uzasadnienia dokonania takiej zmiany jest konieczność dostosowania metody opracowywania wskaźnika referencyjnego do wymogów Rozporządzenia BMR, wytycznych organu nadzoru lub rekomendacji jednostki nadzorczej. Konsekwencją zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego może być zmiana jego wartości. Podwyższenie lub obniżenie wartości wskaźnika referencyjnego może wpłynąć na wysokość wzajemnych zobowiązań pomiędzy Klientem a Bankiem wynikających z zawartej umowy lub może wpłynąć na wycenę posiadanego przez Klienta instrumentu finansowego.

Informacje o wskaźniku WIBOR

WIBOR jest wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej, zakwalifikowanym jako kluczowy w rozumieniu Rozporządzenia BMR, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez GPW Benchmark S.A. Wraz z WIBOR Administrator opracowuje wskaźnik referencyjny stopy procentowej WIBID.

WIBOR wraz z WIBID opracowywane są według metody samodzielnie określonej przez GPW Benchmark S.A. pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego. Szczegóły dotyczące WIBOR/WIBID, w tym opis metody jego opracowywania zasady dotyczące wprowadzania przez administratora istotnej zmiany metody, kluczowe informacje na temat tych wskaźników, w tym godziny ich publikacji, informacje o ich wartości oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu jego wyznaczania GPW Benchmark S.A. opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.gpwbenchmark.pl/.

W dniu 16 grudnia 2020 r. KNF wydała zezwolenie na prowadzenie przez GPW Benchmark S.A. działalności jako administrator wskaźników referencyjnych stóp procentowych, w tym kluczowych wskaźników referencyjnych. Wydanie przez KNF zezwolenia dla GPW Benchmark S.A. oznacza, że organ nadzoru finansowego uznał proces wyznaczania wskaźnika referencyjnego WIBOR/WIBID za zgodny z wymaganiami nałożonymi przez Rozporządzenie BMR. W związku z otrzymaniem zezwolenia, GPW Benchmark S.A. opublikował oświadczenie dot. WIBID i WIBOR, o którym mowa w art. 27 Rozporządzenia BMR (tzw. *benchmark statement*), zawierające kluczowe informacje o wskaźnikach WIBID i WIBOR². Na podstawie otrzymanego zezwolenia GPWB została uprawniona do opracowywania innych wskaźników stóp procentowych, których proces wyznaczania będzie odbywać się zgodnie z wymogami Rozporządzenia BMR.

Z dniem 13 lipca 2022 r. została powołana przez Komisję Nadzoru Finansowego Narodowa Grupa Robocza do spraw reformy wskaźników referencyjnych („NGR”). NGR jest nadzorowana i koordynowana przez Komitet Sterujący, w którego skład wchodzi przedstawiciele kluczowych instytucji: Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Finansów, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, a także GPW Benchmark S.A. i rotacyjnego przedstawiciela sektora bankowego. Zadaniem NGR jest przygotowanie procesu skutecznego wdrożenia nowego wskaźnika typu RFR na polskim rynku finansowym oraz zastąpienia nim stosowanych obecnie wskaźników referencyjnych stopy procentowej WIBOR i WIBID.

Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, we wrześniu 2022 r., Komitet Sterujący NGR dokonał wyboru wskaźnika alternatywnego, mającego zastąpić w przyszłości wskaźniki WIBOR i WIBID. Nowym wskaźnikiem alternatywnym, został indeks WIRON.

W dniu 27 września 2022 r. NGR przyjęła, „Mapę Drogową procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID przez indeks WIRON”.

W 2024 roku Komitet Sterujący NGR przeprowadził kolejne konsultacje publiczne, w ramach których ponowiono analizę WIRON i innych wskaźników alternatywnych dla WIBOR. W wyniku tych konsultacji, 10 grudnia 2024 roku Komitet Sterujący NGR ogłosił o wyborze indeksu o technicznej nazwie „WIRF-” jako docelowego wskaźnika, który miałby zastąpić wskaźnik referencyjny WIBOR. Tym samym KS NGR zweryfikował i zmodyfikował swoją wcześniejszą decyzję o wyborze WIRON (pierwotnie WIRD). Indeks WIRF- 24 stycznia 2025 r. zmienił nazwę na POLSTR i od 1 września 2025 r. zyskał status wskaźnika referencyjnego zgodnie z wymogami Rozporządzenia BMR. Wskaźnik ten zgodnie z opublikowaną przez NGR zaktualizowaną Mapą Drogową ma docelowo zamienić wskaźnik WIBOR.

² https://gpwbenchmark.pl/pub/BENCHMARK/files/WIBID_WIBOR/Oswiadczenie2021_1.pdf

Zgodnie z komunikatem NGR z 25 października 2023 roku, jako finalny moment konwersji aktualnie stosowanych umów i odejścia od stosowania WIBOR wskazano koniec 2027 roku.

Likwidacja poszczególnych tenorów WIBID/WIBOR

W dniu 30 września GPW Benchmark SA podjął decyzję o zaprzestaniu opracowywania niektórych wskaźników WIBID i WIBOR:

WIBID i WIBOR ON – od 1 października 2026 r.

WIBID i WIBOR T/N – od 22 grudnia 2025 r.

WIBID i WIBOR 2W – od 22 grudnia 2025 r.

WIBID 1Y (inaczej 12M) – od 22 grudnia 2025 r.

WIBOR 1Y (inaczej 12M) – od 22 grudnia 2026 r.

Dodatkowo w okresie od 22 grudnia 2025 r. do 22 grudnia 2026 r. wskaźnik WIBOR 1Y będzie opracowywany na podstawie zmienionej metody algorytmicznej opracowanej przez administratora.

Specyficzne ryzyka dot. tego wskaźnika obejmują w szczególności:

- ryzyko rezygnacji z dwustronności stawek, tj. zawieszenie publikowania WIBID,
- ryzyko istotnej zmiany metody opracowywania wskaźnika referencyjnego,
- ryzyko zaprzestania opracowywania wskaźnika WIBOR/WIBID.

Kody ISIN WIBOR	
WIBOR 1M	PL99999999557
WIBOR 1Y	PL99999999177
WIBOR 1W	PL99999999201
WIBOR 3M	PL99999999748
WIBOR 6M	PL99999999615

Nazwa oraz dane adresowe administratora WIBOR

Administratorem WIBOR jest GPW Benchmark S.A.,

ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa

Tel. 22 628 32 32, Email: kontakt@gpwbenchmark.pl

Informacje o wskaźniku POLSTR oraz innych wskaźnikach z rodziny POLSTR

Regulaminy i metody POLSTR

POLSTR opracowywany jest według metod samodzielnie określonych przez GPW Benchmark S.A. pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, na podstawie Regulaminu Indeksu Stopy Procentowej POLSTR, przyjętego Uchwałą Zarządu GPW Benchmark S.A. nr 61/2025 z dnia 23.05.2025 r. Podstawowe informacje na temat POLSTR zostały określone przez Administratora w dokumencie: „Oświadczenie Administratora Indeksu Stopy Procentowej POLSTR (benchmark statement)”.

POLSTR Stopa Składana opracowywany jest według metod samodzielnie określonych przez GPW Benchmark S.A. pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, na podstawie Rodziny Indeksów Składanych POLSTR, przyjętego Uchwałą Zarządu GPW Benchmark S.A. nr 62/2025 z dnia 23 maja 2025 r.). Podstawowe informacje na temat POLSTR Stopa Składana zostały określone przez Administratora w dokumencie: „Oświadczenie Administratora Rodziny Indeksów Składanych POLSTR (benchmark statement)”.

POLSTR Indeks Jednopoziomowy opracowywany jest według metod samodzielnie określonych przez GPW Benchmark S.A. pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, na

podstawie Regulaminu Rodziny Indeksów Składanych POLSTR, przyjętego Uchwałą Zarządu GPW Benchmark S.A. nr 62/2025 z dnia 23 maja 2025 r. Podstawowe informacje na temat POLSTR Indeks Jednopo­dstawowy zostały określone przez Administratora w dokumencie: „Oświadczenie Administratora Rodziny Indeksów Składanych POLSTR (benchmark statement)”.

Definicje POLSTR, zgodnie z regulaminami administratora:

POLSTR przedstawia średni poziom stopy procentowej ważonej wolumenem, rozumianym jako kwota nominalna, Transakcji Depozytowych w złotych zawartych na termin zapadalności O/N na hurtowym rynku pieniężnym.

POLSTR Stopa Składana jest wskaźnikiem referencyjnym powstającym na podstawie zbioru wartości POLSTR poprzez złożenie oprocentowania (jako procent składany) wynikającego z szeregu tych wartości z poszczególnych dni roboczych dla określonego, zgodnie z ustaloną metodą, predefiniowanego wstecz terminu zapadalności (np. 1M, 3M lub 6M). POLSTR Stopa Składana jest obliczany oraz publikowany przez GPW Benchmark S.A. Przykładem jest np. POLSTR 1M Stopa Składana.

POLSTR Indeks Jednopo­dstawowy jest wskaźnikiem wyrażającym w punktach indeksowych skumulowaną wartość inwestycji o określonej wartości startowej w dacie startowej określonej na 4 stycznia 2021 r., która odnawia się, z uwzględnieniem kapitalizacji odsetek, w każdej kolejnej dacie wskaźnika POLSTR począwszy od daty startowej, zgodnie z oprocentowaniem równym wartości POLSTR na tę datę wskaźnika.

Szczegóły, w tym opis metody opracowywania POLSTR, POLSTR Stopa Składana i POLSTR Indeks Jednopo­dstawowy, zasady dotyczące wprowadzania przez administratora istotnej zmiany metody, kluczowe informacje na temat tych wskaźników, w tym godziny ich publikacji, informacje o ich wartości oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu jego wyznaczania GPW Benchmark S.A. opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.gpwbenchmark.pl/.

Kody ISIN POLSTR i POLSTR Stopa Składana	
POLSTR Polish Short Term Rate	PL9999996421
POLSTR 1M Stopa Składana indeks na termin predefiniowany 1M oparty o POLSTR	PL9999996413
POLSTR 3M Stopa Składana indeks na termin predefiniowany 3M oparty o POLSTR	PL9999996405
POLSTR 6M Stopa Składana indeks na termin predefiniowany 6M oparty o POLSTR	PL9999996397
POLSTR CI POLSTR Indeks Jednopo­dstawowy o dacie bazowej 4 stycznia 2021 r.	PL9999996389

Nazwa oraz dane adresowe administratora POLSTR i POLSTR Stopa Składana

Administratorem POLSTR i POLSTR Stopa Składana jest GPW Benchmark S.A.

ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa

Tel. 22 628 32 32, Email: kontakt@gpwbenchmark.pl

Informacje przedstawione w niniejszym dokumencie mają charakter ogólny. Klienci i kontrahenci Banku, którzy zawarli (lub mogą w przyszłości zawrzeć) umowę z Bankiem lub nabyli (lub mogą w przyszłości nabyć) instrumenty finansowe, które zawierają odniesienie do

wskaźnika referencyjnego, powinni przeprowadzić niezależną analizę ryzyka. Bank nie jest w stanie zapewnić, że powyższe informacje są wyczerpujące, ani też nie jest w stanie wyrazić poglądu na temat prawdopodobieństwa wystąpienia jakiegokolwiek zdarzenia dotyczącego wskaźnika referencyjnego.